

آزیر قرمز در بازار نفت

اختلال در سه شاهراه انرژی خاورمیانه

بازار جهانی نفت هفته گذشته یکی از پرتلاطم‌ترین دوره‌های خود را پشت سر گذاشت؛ برنت در میانه هفته از ۱۰۵ دلار عبور کرد و نفت خام آمریکا نیز برای نخستین بار در این دوره به بالای ۱۰۰ دلار رسید. در پایان هفته، توقف موقت خط لوله شرق به غرب عربستان و افزایش نگرانی‌ها درباره امنیت باب‌المنندب، زنگ خطر تازه‌ای برای بازار انرژی به صدا درآورد.

پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت: بازار جهانی نفت هفته گذشته زیر سایه تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی در خاورمیانه و افزایش نگرانی‌ها درباره اختلال در مسیرهای انتقال انرژی، روزهای پرنوسانی را تجربه کرد. در حالی که نفت برنت هفته را در محدوده ۹۷ دلار آغاز کرده بود، تشدید ریسک‌های عرضه در ادامه قیمت این شاخص را به بالای ۱۰۵ دلار رساند. نفت خام آمریکا نیز از مرز ۱۰۰ دلار عبور کرد. کاهش جریان نفت از تنگه هرمز، نگرانی درباره تداوم اختلال در صادرات تولیدکنندگان بزرگ منطقه و در ادامه، توقف موقت فعالیت خط لوله شرق به غرب عربستان و افزایش تنش‌ها در باب‌المنندب، ریسک‌های تازه‌ای را پیش روی بازار قرار داد.

دوشنبه؛ نفت در مسیر صعود

بازار نفت هفته را با افزایش قیمت آغاز کرد. نفت برنت در معاملات روز دوشنبه با ۷۹ سنت افزایش، معادل ۰.۸۲ درصد، به ۹۷ دلار و ۷ سنت رسید. نفت خام آمریکا نیز ۸۰ سنت، معادل ۰.۸۷ درصد، افزایش یافت و در سطح ۹۲ دلار و ۲۸ سنت معامله شد. تشدید تنش‌ها در خاورمیانه و نگرانی از اختلال طولانی‌مدت در عرضه نفت مهم‌ترین عامل رشد قیمت‌ها بود. کاهش جریان نفت از تنگه هرمز، یکی از حیاتی‌ترین مسیرهای انتقال انرژی جهان، نگرانی معامله‌گران را افزایش داد. در همین حال، اوپک‌پلاس در نشست روز یکشنبه روند لغو کاهش عرضه داوطلبانه را برای ماه اکتبر متوقف کرد؛ تصمیمی که چشم‌انداز عرضه را در کوتاه‌مدت محدودتر کرد. تحلیلگران همچنین هشدار دادند بازگشت ظرفیت تولید نفت منطقه به سطوح پیش از جنگ ممکن است تا اواخر سه‌ماهه نخست یا حتی اوایل سه‌ماهه دوم سال ۲۰۲۷ طول بکشد؛ موضوعی که می‌تواند ریسک عرضه را برای مدت طولانی در بازار حفظ کند.

سه‌شنبه؛ نگرانی از ماندگاری بحران

روند صعودی قیمت‌ها در روز سه‌شنبه نیز ادامه یافت. برنت با ۴۹ سنت افزایش به ۹۷ دلار و ۴۹ سنت رسید و نفت خام آمریکا با رشد یک دلار و ۴۴ سنتی، ۹۲ دلار و ۹۲ سنت معامله شد. در این روز، نگرانی اصلی بازار نه فقط درباره اختلال فعلی، بلکه درباره طولانی شدن درگیری‌ها و محدود ماندن عرضه نفت تولیدکنندگان خلیج فارس بود. تحلیلگران معتقد بودند تداوم تنش‌های منطقه‌ای می‌تواند معادلات بازار نفت را از افق پایان سال ۲۰۲۶ فراتر برده و چشم‌انداز قیمت‌ها در سال ۲۰۲۷ را نیز تحت تأثیر قرار دهد. گلدمن ساکس نیز در واکنش به افزایش ریسک‌های عرضه، پیش‌بینی قیمت نفت برای دسامبر ۲۰۲۶ را پنج دلار افزایش داد و قیمت مورد انتظار برنت و نفت خام آمریکا را به ترتیب ۸۵ و ۸۰ دلار اعلام کرد.

چهارشنبه؛ برنت در آستانه ۱۰۰ دلار

با تشدید نگرانی‌ها درباره عرضه، رشد قیمت نفت در روز چهارشنبه شتاب بیشتری گرفت. قیمت برنت با افزایش ۱.۳ درصدی به ۹۹ دلار و ۲۲ سنت رسید و نفت خام آمریکا نیز با رشد ۱.۲ درصدی در سطح ۹۴ دلار و ۱۳ سنت معامله شد. رسیدن برنت به آستانه ۱۰۰ دلار، تصویری روشن از شدت نگرانی بازار نسبت به آینده عرضه نفت ارائه کرد. برنت در این مقطع نسبت به ابتدای ماه اوت حدود ۲۵ درصد افزایش قیمت داشت. افزایش قیمت نفت همچنین نگرانی‌هایی را درباره پیامدهای تورمی بحران در اقتصادهای واردکننده انرژی، به‌ویژه در آسیا، ایجاد کرد؛ منطقه‌ای که وابستگی بالایی به واردات نفت و فرآورده‌های نفتی دارد.

پنجشنبه؛ نفت ۱۰۰ دلاری بازگشت

اوج التهاب بازار در روز پنجشنبه رقم خورد. قیمت برنت با افزایش بیش از چهار درصدی، ۴ دلار و ۵ سنت بالا رفت و به ۱۰۵ دلار و ۲۶ سنت رسید. نفت خام آمریکا نیز ۳ دلار و ۹۹ سنت افزایش یافت و در سطح ۱۰۰ دلار و ۴ سنت معامله شد. بازار در این روز بیش از هر چیز تحت تأثیر احتمال تداوم اختلال در عرضه انرژی خاورمیانه قرار داشت. نگرانی‌ها درباره محدود شدن مسیرهای صادراتی و کاهش دسترسی بازار به نفت منطقه، ریسک کمبود عرضه را افزایش داد. در این میان، رفتار چین نیز اهمیت بیشتری پیدا کرد. افزایش خرید نفت از سوی بزرگ‌ترین واردکننده نفت خام جهان می‌تواند در صورت تداوم اختلال عرضه، فشار مضاعفی بر بازار وارد کند. این اتفاق در حالی رخ داد که اوپک برای پنجمین بار متوالی پیش‌بینی خود از رشد تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۶ را کاهش داد. با این حال، در کوتاه‌مدت، نگرانی درباره عرضه بر ضعف احتمالی تقاضا غلبه کرد.

جمعه؛ سیگنال مذاکره ترمز نفت را کشید

در معاملات روز جمعه، قیمت نفت کاهش یافت، اما بازار همچنان در مسیر ثبت رشد هفتگی بیش از ۹ درصد قرار داشت. برنت با افت ۲ دلار و ۴۶ سنتی به ۱۰۵ دلار و ۱۷ سنت رسید و نفت خام آمریکا نیز ۲ دلار و ۴۴ سنت کاهش یافت و در سطح ۱۰۰ دلار و ۴ سنت معامله شد. گزارش‌ها درباره

احتمال مذاکره وزیران امور خارجه کشورهای حاشیه خلیج فارس برای کاهش اختلال در تردد از تنگه هرمز، بخشی از نگرانی‌های بازار را کاهش داد و باعث عقب‌نشینی قیمت‌ها شد. با این حال، معامله‌گران همچنان نسبت به آینده عرضه محتاط باقی ماندند. هم‌زمان، کاهش عرضه نفت عربستان فشار بر بازار فرآورده‌های نفتی را نیز افزایش داد. قیمت گازوئیل در آمریکا برای نخستین بار از ۶ دلار در هر گالن عبور کرد؛ اتفاقی که نشان داد تبعات بحران عرضه به بازار نفت خام محدود نمانده و بازار سوخت نیز تحت فشار قرار گرفته است.

شنبه؛ شوک تازه از عربستان و باب‌المندب

در پایان هفته، بازار با دو تحول مهم در سمت عرضه مواجه شد: توقف موقت فعالیت خط لوله شرق به غرب عربستان و افزایش نگرانی‌ها درباره امنیت تنگه باب‌المندب. برنت در پایان معاملات با ۳ دلار و ۲ سنت کاهش به ۱۰۴ دلار و ۶۱ سنت رسید و نفت خام آمریکا نیز با افت ۲ دلار و ۴۳ سنتی در سطح ۱۰۰ دلار و ۵ سنت قرار گرفت. با وجود این کاهش، اتفاقات بخش عرضه نشان داد ریسک‌های بازار همچنان پابرجاست. مهم‌ترین تحول، توقف موقت عملیات خط لوله شرق به غرب عربستان سعودی بود؛ مسیری استراتژیک که نفت عربستان را بدون نیاز به عبور از تنگه هرمز منتقل می‌کند. این خط لوله ظرفیت انتقال حدود ۷ میلیون بشکه نفت در روز را دارد و با توجه به کاهش شدید تردد نفتکش‌ها از هرمز، اهمیت آن برای بازار انرژی بیش از گذشته افزایش یافته است.

رویترز روز شنبه گزارش داد که بغداد و ریاض منشأ حمله به خط لوله عربستان را خاک عراق اعلام کرده‌اند. این اتفاق در شرایطی رخ داد که تولید نفت عربستان نیز به شدت کاهش یافته و به پایین‌ترین سطح از سال ۱۹۹۰ رسیده است. گزارش‌ها همچنین از مشاهده چندین آتش‌سوزی در نزدیکی مسیر خط لوله حکایت داشت؛ هرچند بخشی از این آتش‌سوزی‌ها به محل‌های اضطراری سوزاندن نفت و گاز نسبت داده شده است. در نتیجه، هنوز مشخص نیست اختلال در این مسیر صادراتی تا چه زمانی ادامه خواهد داشت؛ اما حتی توقف موقت آن نیز در شرایط فعلی برای بازار اهمیت بالایی دارد.

باب‌المندب؛ دومین مسیر حیاتی زیر فشار

در کنار بحران هرمز، تحولات باب‌المندب نیز به نگرانی تازه بازار نفت تبدیل شد. گزارش‌ها درباره درگیری‌های جدید حوثی‌های یمن در اطراف این تنگه، نگرانی‌ها درباره امنیت یکی از مهم‌ترین مسیرهای تجارت انرژی جهان را افزایش داد. به این ترتیب، بازار با شرایطی مواجه شده که دو مسیر مهم انتقال انرژی، یعنی هرمز و باب‌المندب، هم‌زمان با افزایش ریسک‌های امنیتی مواجه هستند. هرگونه محدودیت در این مسیرها می‌تواند نفتکش‌ها و حامل‌های فرآورده‌های نفتی را مجبور به استفاده از مسیرهای طولانی‌تر کند؛ موضوعی که علاوه بر افزایش زمان حمل، هزینه حمل‌ونقل و بیمه محموله‌ها را نیز بالا می‌برد. از سوی دیگر، کاهش عبور فرآورده‌های نفتی از مسیرهای حیاتی منطقه می‌تواند رقابت برای تأمین محموله‌های جایگزین را افزایش داده و قیمت نفت و فرآورده‌ها را در بازارهای فیزیکی بالا ببرد.

بازار نفت در هفته آینده؛ عرضه همچنان در کانون نگرانی

مجموع تحولات هفته گذشته نشان می‌دهد بازار جهانی نفت با یک ریسک ژئوپلیتیکی چندلایه مواجه شده است. بحران دیگر فقط به احتمال اختلال در تنگه هرمز محدود نیست؛ بلکه هم‌زمانی فشار بر هرمز، باب‌المندب و یکی از مهم‌ترین مسیرهای صادراتی عربستان، نگرانی درباره امنیت زنجیره تأمین انرژی را افزایش داده است. در چنین شرایطی، حتی اگر قیمت نفت در واکنش به اخبار مذاکره یا کاهش تنش‌ها موقتاً عقب‌نشینی کند، بازار همچنان نسبت به شوک‌های جدید سمت عرضه حساس خواهد بود. اگر اختلال در هرمز و باب‌المندب ادامه یابد و خط لوله شرق به غرب عربستان نیز برای مدت طولانی از مدار خارج بماند، فشار صعودی بر قیمت نفت و فرآورده‌های نفتی می‌تواند در هفته‌های آینده ادامه پیدا کند؛ به‌ویژه اگر افزایش تقاضای چین نیز هم‌زمان با محدودیت عرضه ادامه داشته باشد. به این ترتیب، بازار نفت هفته گذشته را با یک پیام روشن به پایان رساند: در شرایطی که مسیرهای اصلی انتقال انرژی هم‌زمان تحت فشار قرار گرفته‌اند، حتی یک اختلال موقت در یک مسیر جایگزین نیز می‌تواند به شوکی تازه برای قیمت نفت تبدیل شود. اگر بخواهی، می‌توانم برای همین گزارش ۱۰ تیترا خیلی جنجالی‌تر و کلیک‌خور در سبک تجارت‌نیوز هم پیشنهاد بدهم.